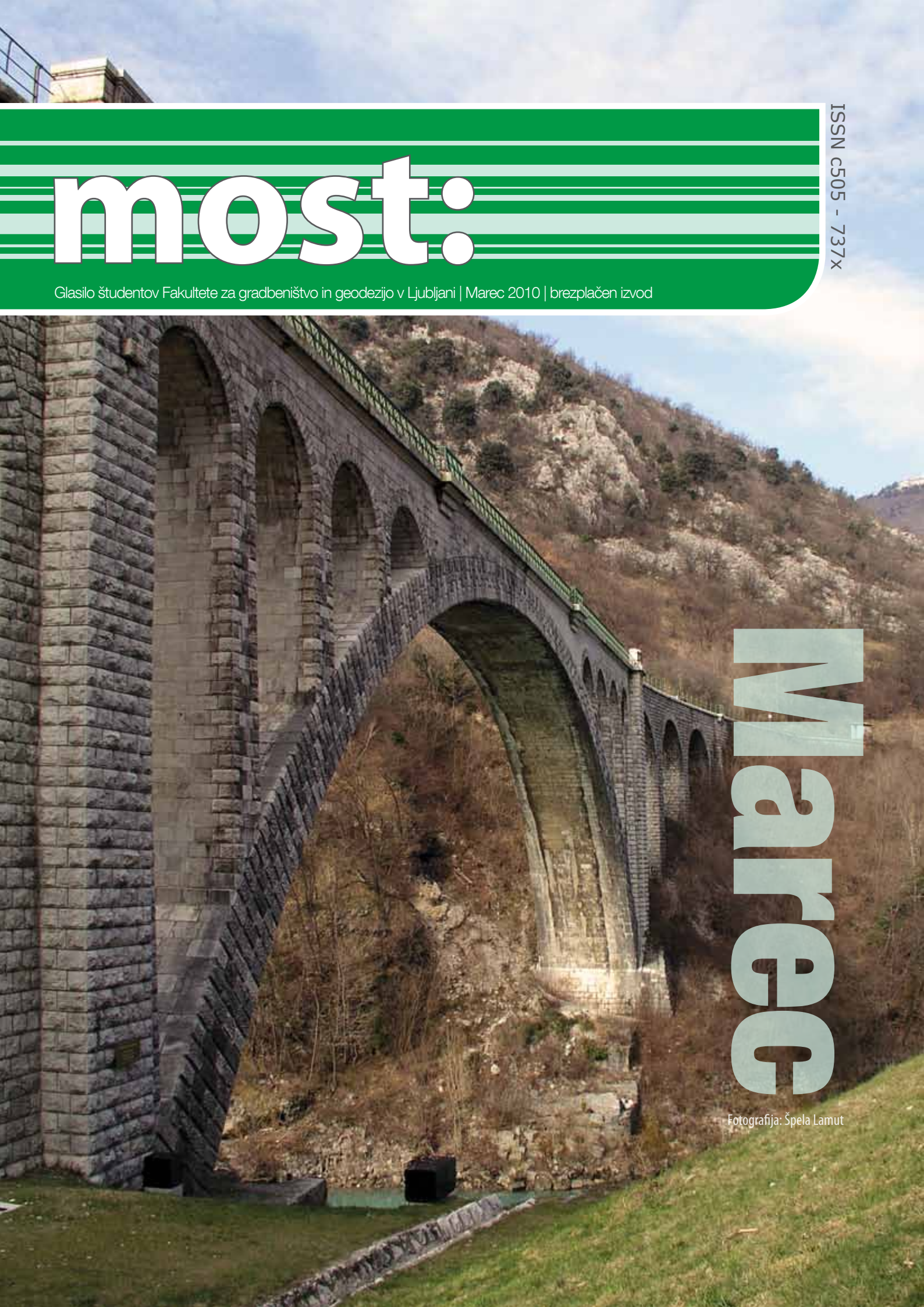

ISSN C505 - 737X

most:

Glasilo študentov Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani | Marec 2010 | brezplačen izvod

Marec

Fotografija: Špela Lamut

Pomlad (uvodnik)

Kako dolga in hkrati kratka je bila tale zima. Oktobra smo komaj čakali na bele zasnežene strmine in jutra ko se prebudiš, piješ čaj in gledaš zimsko idilo skozi okno. Kaj kmalu, pa nam tale mraz pride do živega in začnemo razmišljati o toplejših mesecih, morju in soncu. Tej meseci so sedaj pred nami. Končno bomo lahko hodili na dolge sprehode, si nabirali moči ob športu na prostem in sproščeno klepetali v kakšni kavarnici ob Ljubljani ter uživali ob nežnem dotiku sončnih žarkov. Odvrgli bomo težke plašče in svobodno zadihali ob prijetni jutranji svežini.

Hkrati z vsem tem, prihajajo tudi izpiti, obveznosti, odgovornosti... Ampak tokrat pustimo te teme in se raje prepustimo vsemu lepemu, vsej naravi ki se prebuja. Pravijo, da je pomlad čas novih ljubezni, prepород in na splošno čas vsega novega. Sedaj je pravi trenutek, da se posvetite tistemu kar ste si vedno želeli, pa si niste upali. Tistemu, čemu ste se vedno izogibali in prelagali na jutri. Sedaj je čas, da si rečete, to bom naredil in res naredite. Pa tudi če je to samo spomladansko čiščenje stanovanja ali ku-

hanje kosila. Naredite nekaj zase in za svoje počutje, saj ni zastoj rek zdrav duh, v zdravem telesu. Povabite prijatelja na tisto košarkaško športno popoldne ali prijateljico na osvežilno limonado. Spomnite se na tiste ljudi, ki vam veliko pomenijo in jim z malenkostmi polepšajte dan, spomnite se na tiste, ki jih niste že dolgo videli in jih pokličite. Ljudje smo zelo družabna in čutna bitja, zato je prav da smo obkroženi z ljudmi, ki jih imamo radi in nas imajo radi. Skupaj smo namreč veliko močnejši kot, če smo sami. Lažje prebrodimo vse težave in uživamo tisto eno življenje, ki nam je podarjeno. Zato izkoristite vsak trenutek, vsako priložnost in uživajte. Uživajte življenje!

Vsako stvar, ki jo počnete jo počnite s srcem, drugače samo zapravljate čas. Posvetite se svojemu delu, samemu sebi in svoji okolici. Prepustite se toku življenja, naj vas nese naprej. Načrtujete, a ne preveč. Pustite si možnost za nepredvidljivo, utrgajte si kakšno urico in se odpravite v neznano. Malček nepredvidljivosti je vedno vznemirljivo. Nikoli ne veste kaj vas čaka. Če si vse načrtujete in ne dopuščate drugih možnosti boste lahko razočarani, če se ne izteče po načrtih. Če pa si pustite odprte možnosti... nikoli ne veste kaj vas čaka. Vedite pa, da se vse zgodi z razlogom in vse pelje točno tja kamor morate in kamor želite. Včasih po ovinkih, včasih direktno, ampak vedno je zanimivo in če ste svoj kompas naravnali v pravo smer boste kaj kmalu na vaši želeni destinaciji.

Tokratna številka Mosta povezuje materialni in družbeni del. Na začetku si lahko preberete intervju z veliko borko in zagrizeno športnico. Nadaljujete z mostovi, novejšimi, starejšimi, slavnimi in manj slavnimi, vsi pa povezujejo naš Most z družbo o kateri je govora v naslednjih člankih. Ko boste že pošteno lačni, si boste lahko pripravili odlično puranjo rulado, potem pa pogledali kako dobre žure pripravljajo študentje geodezije. Za konec pa preverili kaj pripravljamo za vas v naslednjih mesecih.

Uživajte, uživajte in še enkrat uživajte! Življenje je eno samo, živite ga polno!

Xoxo Špela Lamut

Most na naslovnici

Solkanski most je s svojim 85 m dolgim kamnitim lokom najdaljši med kamnitimi železniškimi mostovi. Zgrajen je bil v letih 1904 – 1906 v sklopu gradnje bohinjske železniške proge. Najprej je bila načrtovana dolžina loka 80 m, vendar zaradi nenosilnih tal levega bregu Soče so morali razpon loka povečati na 85 m.

ISSN c505 - 737x
Letnik 6, št. 3, Marec 2010
Izhaja 4 številke letno

Glavni in odgovorni urednici:
Tina Zavšek
Špela Lamut

Pomočniki:
Ditka Čakš, Maja Šušteršič, Andrej Šabec, Katarina Smrke, Aljaž Verdev, Katja Vidic, Katja Šušteršič, Anja Pugelj, Bojan Šavrič

Lektoriranje:
Simona Felicijan

Oblikovanje:
Janez Mikec

Tisk:
Peg d.o.o.

Naklada:
1200 izvodov

Izdaja:
ŠOFGG

E-mail uredništva:
spela.lamut@gmail.com

KAZALO VSEBIN

INTERVJU

Ana Povše 4

MALE SIVE CELICE

Most na Ptuju - Puhov Most 6
Viadukt Predel 8
Most Golden Gate 9
Zmajski most 10
Potresi 14
Potres na Haiti-ju 15

POTOVANJE

Erasmus 2009/2010: Valencia 11
Mehika 12

AKTUALNO

Ekoфраjer! Eko – frajer! 16
Včeraj v p..., danes v p..., toda kje jutri? 17

ŠTUDENTFUTER

Puranja rolada 18

REPORTAŽA

... Searching for connection ... 19

KOLUMNA

Skrb za status 20
Kdo sem? 22

UGANKAR

Sudoku & kakuro 21

NA FOTELJU

»Glavo gor! Nič več absolutne ničle! Get movin'!« 23

Intervju: Ana Povše

Ana Povše, zagrizena deskarka na snegu, študentka Univerze v Ljubljani in NOFX fanica se je leta 2007 odločila, da bo zimski semester preživela na snegu v Saalbach Hinterglemmu. Da je lahko izpolnila svoje snežne želje, se je zaposlila v strežbi enega od tamkajšnjih hotelov. Življenje ob snežnih strminah jo je tako prevzelo, da je letošnja zima že njena tretja zaporedna v avstrijskih gorah, kjer izpopolnjuje svoje deskarsko znanje pa tudi zahteven dialekt domačinov.

Ana, dolgo je že tega, odkar so na prvem mestu v tvojem življenju bele strmine. Kdaj in kako si začela? Tvoj idol?

Prvi bord sem dobila pred petnajstimi leti, ko sem imela rosnih 10 let. Ne vem točnega časa, ko so bele strmine postale na prvem mestu v življenju, zelo hitro so okupirale moje možgane. Idolov pa nimam več. Po navadi so največji navadni ljudje okoli mene, sploh ni nujno, da iz bordarske veje. No ja, Eric Melvin je mal moj idol.

Pred dvajsetimi leti si imela hudo poškodbo, ki si jo dobila med bordanjem.

Kako dolgo si okrevala in kako ta poškodba danes vpliva nate?

V bistvu niti ni bila tako huda – strgan meniskus in križna vez v kolenu, tipična bordarska poškodba. Idiotizem je, da so porabili pet let, da so ugotovili, kaj mi je. S šestnajstimi se mi je prvič poškodovalo koleno, z enaindvajsetimi sem šla pa na operacijo. Da ne govorim o tem, da so bili vmes že s kamero v kolenu, vzeli ven meniskus, strgane križne vezi pa "niso videli". Vmes sem sicer bordala, samo nikoli nisem vedela, kdaj bo spet tisti pristanek, ko bom morala en mesec mirovati, da bo oteklina izginila in bom lahko spet bordala. Kretenizem na vasi je bilo to. Ko sem po operaciji okrevala (9 mesecev), nisem bila vsega

Prvi bord sem dobila pred petnajstimi leti, ko sem imela rosnih 10 let.

skupaj 2 leti na snegu. Fekalija. Danes je koleno kul.

Poškodba te je odtrgala od snega in odločila si se, da boš zimski študijski semester preživela na snegu. Našla si si priložnostno delo v mestu Hinterglemm Saalbach. Kako to, da si se odločila in šla?

Ker prej nisem bordala 2 leti, se mi je zmešalo. Brezveze se mi je zdelo, da se med vikendi spet potikam po Sloveniji (nočem kritizirati Slovenije; to, kar se je v zadnjih letih razvilo – kapo dol), pa raznih Nassfeldih (tudi ne kritiziram! Da si ne bo kdo kaj mislil ...), zato sem se pač za zimo preselila v Hinterglemm. Morala sem malo dlje v stran, med drugim tudi zato, da so se mi možgani prevetrili in očistili. Misli so se zbistrile. Pa tudi če bi bila doma, sigurno ne bi bila vsak dan na snegu, tako sem se pa lahko 100 % posvetila temu. Delo sem si pa morala poiskati, ker sem rabila sobo, hrano in denar. Res pa je tudi, da je situacija sovpadala s temo moje diplome.

Kako si si našla delo kot študentka? Ali je bilo težko na začetku?

Sploh ni važno, a si študent ali ne. Če imaš željo, si z lahkoto najdeš delo. Jaz sem npr. delala v nekem hotelu v strežbi, prosta sem bila vsak dan od 11. dopoldne do 6. zvečer, optimalni delovni čas.

Ni mi bilo težko. Za razliko od ljudi iz drugih držav, ki pridejo tja delat (večina delavcev), sem imela jaz globoko željo biti tam, ni mi šlo za zaslužek in golo preživetje. To je drugače kot pa, če si iz Bosne in imaš tam svojo družino in otroke, pa moraš v Avstrijo delat, saj drugače ne preživiš. Bila sem 100 % motivirana za sneg, tako da sem bila tudi šefinji v hotelu zelo hvaležna, da mi je dala priložnost in me vzela brez izkušenj.

Izpilila si nemški jezik, predvsem njihov dialekt. Kako se človek navadi takšnega dialekt?

Hahahahahahaha ja ... to je pa konec!!! To je en tretji jezik. Navajanje na ta dialekt je počasen proces :D

Kateri dogodek ti je ostal najbolj v spominu?

Zelo veliko jih je. Kako sem prvič po operaciji odšla na tekmo in bila druga jeeee :D Pa kako sem prvič par novih trikov sfurala jeeeeeee!!! Veliko veliko ...

Med delom v hotelu si našla tudi novo lju-bezen – hotelirstvo. Vzporedno si se vpisala na študij gostinstva in turizma. Kako ti uspe vse skupaj?

Kjer je želja, je pot. Nobena gora ne ustavi meee la la la, veš kaj mislim. Čeprav, diplomu vlečem že tri leta ... Zdaj jo bom pa res naredila, majke ti!!!

Kako je, če se vsako jutro zbudiš s sezonsko karto v roki in imaš na voljo 200 km belih strmin in urejen snowboard park v Saalbach Hinterglemmu?

Kaj pa misliš, kako. Valda, da najboljše. Na na na naaaaaa.

Kakšen je letos park v Saalbach Hinterglemmu?

Supr dupr! Tudi vibe je najboljši do zdaj. Drugo leto bodo sidra podrli in naredili daljšo sedežnico in park še enkrat povečali. Jodljuhu!

Kako napreduje tvoje bordanje in kateri trik je v igri?

Zdaj res obvladam vožnjo po ta strmi od vrha do dol brez zavoja. V igri je trik "(ne) zbij smučarja". Drugače mi je pa switch zelo všeč zadnje čase na raznih objektih. Pa njoke se učim delat zdaj.

Tudi poleti ne daš miru. Kateri je tvoj poletni šport?

Tek, wakeboard, kolo, sončenje zgoraj brez, hribolaz, iskanje gob, holahup obroč.

Letos je že tvoja tretja zimska sezona v Saalbach Hinterglemmu. Se je v tvojem načinu življenja v Saalbach Hinterglemmu kaj spremenilo?

Več piva nesem.

Kaj bi svetovala študentom, ki si želijo končati študij, a bi kljub temu radi izpolnili svoje skrite želje?

Poskušajo naj skombinirati. Sej zdaj te izmenjave na polno laufajo. Vse se da, če se hoče.

Kakšne so želje za prihodnost?

Rada bi se dotaknila Erica Melvina iz NOFX.

Česa se v življenju najbolj bojiš?

Strah je za pujse.

Redbull/Monster/RockStar?

Jaz sem monster. No, včasih v Ortu sem tudi rockstar.

Kino ali gledališče?

Kino z marcipanovimi krompirčki om om om.

Modra ali zelena?

Turkizna.

Življenjski moto?

"Men nau nuben govoru".

Aljaž Verdev

Ker prej nisem bordala 2 leti, se mi je zmešalo. Brezveze se mi je zdelo, da se med vikendi spet potikam po Sloveniji (nočem kritizirati Slovenije; to, kar se je v zadnjih letih razvilo – kapo dol)

Most na Ptuj - Puhov most

Most se imenuje po izumitelju, mehaniku in proizvajalcu vozil Janezu Puhu (1862–1914). Puhov most je del nove južne vpadnice v mesto Ptuj in kot del glavne ceste Ptuj–Hajdina. Z izgradnjo mostu so se rešile prometne zagate v Mestni občini Ptuj. Mesto pa je z novim mostom poleg rešitve prometnega problema dobilo tudi unikaten inženirski objekt, ki ne bo konkuriral Ptujskemu gradu in srednjeveškemu mestnemu jedru, ima pa vse možnosti, da postane nova arhitekturna znamenitost in moderni simbol mesta na njegovem južnem obrobju.

Ptujsko jezero je s 436 ha največje slovensko umetno jezero. S površino je približno trikrat večji od Blejskega. Jezero je dolgo 5,5 km in v najširšem delu široko 1,6 km. Največja globina jezera pa je 12 metrov. Na mestu premostitve z mostom je jezero široko skoraj 300 metrov ter globoko 5 metrov. Volumen jezera je 20 milijonov m³. Na jezeru sta dva mala otočka, kjer gnezdi ptice, sicer pa je jezero tudi bogato z ribami. Jezerska voda se v Markovcih loči, in sicer en del odteka po dovodnem kanalu do hidroelektrarne na Forminu, drugi del pa ponovno steče po starem v strugi Drave. Akumulacija služi za napajanje hidroelektrarne Srednja Drava 2. Trenutno poteka evropsko podprt projekt oživljanje Ptujškega jezera, ki se preureja v turistično in športno-rekreativni center.

Za vse udeležene, ki so sodelovali pri tako zahtevnem projektu, je gradnja pomenila izjemen gradbeno tehnološki izziv ter ob uspešnem zaključku tudi enkratno referenčno delo svetovnega merila. Za most sta Mestna občina Ptuj ter Dars d. d. leta 2004 razpisala natečaj, kjer je prvo nagrado dobila skupina Inženirskega biroja Ponting d. o. o. iz Maribora. Gradnja mostu se je začela oktobra 2005, slovesno pa so ga odprli 18. maja 2007.

Temeljenje v jezeru se je izvajalo s pomočjo umetnih otokov, ki so se zgradili z nasipavanjem med zabite jeklene zagatnice. Sledilo je globoko temeljenje s piloti premera 150 cm in dolžine od 25 do 30 m, ki segajo do laporne osnove. Podporna konstrukcija je sestavljena iz dveh opornikov in štirih

vmesnih stebrov, od katerih se trije nahajajo v jezeru. Vsak pylon ima vgrajenih 5 deviatorjev za extradosed kable, ki so zasnovani tako, da brez težav omogočajo posamično zamenjavo kablov. Beton preklade in pilonov je visoke trdnosti C45/55. Prekladna konstrukcija se je gradila s tehnologijo proste konzolne gradnje. Največja obremenitev posameznega pilota je do 900 ton. Za gradnjo se je uporabljal premični konzolni oder z dolžino takta 5 metrov.

Kabelski mostovi so najzahtevnejše inženirske konstrukcije. Sam kabel je sestavljen iz enaintrideset pletenih vrvi iz visokovrednega jekla s trenutno najkakovostnejšo antikorozijsko zaščito. Vsaka jeklena vrv je najprej pocinkana, nato zaščitena z mastjo in plastičnim ovo-

jem. Premer ene vrvi je približno 5 cm. Enaintrideset takšnih vrvi je nato zloženih v cev. Če se kabelski most gradi po prosto konzolnem postopku pri ostrem radiju preko širokega jezera, postane vreden svetovne pozornosti. Iskanje najboljše zasnove mostu ni bila preprosta naloga. Po eni strani so bili potrebni veliki razponi zaradi premoščanja jezera, po drugi strani pa je bilo treba uporabiti zelo tanko konstrukcijo zaradi nizke cestne nivelete in ostalih dejavnikov. Dani geometriji ceste in morfologiji je ustrezala vzdolžna dispozicija z razponi $65+100+100+100+65=430$ m. Največja dolžina znaša 433 m, višina 18,7 m ter površina 8097 m². Most ima dvopasovno vozišče širine 8,1 m. Pogodbena vrednost mostu je znašala 8,8 milijonov evrov.

Za konstrukcijo pa je bil izbran poseben sistem gradnje, tako imenovani »extradosed bridge«, ki je nekakšna vmesna stopnja med mostovi s poševnimi zategami (cable-stayed bridge) ter grednimi konstrukcijami. Greda s škatlastim prečnim prerezom je konstantne višine 2,7 m, medtem ko bi se morala običajna konzolno grejena greda brez poševnih zateg pri podporah odebeliti. Pri extradosed mostovih je greda še ve-

dno glavni nosilni element, vendar sama ni dovolj toga, saj je višina 2,7 m premajhna za statični razpon dolžine 100 m. Dodatno togost dajejo poševni kabli, ki so prednapeti preko kratkih pilonov.

Andrej Šabec

viri:
dars.si
ponting.si
sl.wikipedia.org/wiki/Ptujsko_jezero
sl.wikipedia.org/wiki/Puhov_most
pictureslovenia.com
lafarge.si
smara.si

Dragi bralci,

obljubimo, da bomo naslednjič še boljši, zanimivejši, izčrpnější... zato nujno potrebujemo tvojo pomoč. Ponujamo ti možnost, da nam pišeš o stvareh, ki bi jih rad delil z ostalimi. Če si želiš sodelovati z nami, piši na naslov: spela.lamut@gmail.com.

Naše uredništvo je odprto za vse predloge, zato komaj čakamo na tvoj mail. Ne pozabi, da lahko skupaj naredimo revijo še boljšo, večjo.

Naj se še zahvalim vsem, ki nam tako ali drugače pomagajo pri izvedbi projekta, hkrati pa želim vsem profesorjem in študentom prijetno branje.

Oglasno sporočilo

Viadukt Predel

Novembra leta 2000 je plaz v Logu pod Mangartom odnesel most čez Mangartski potok na cesti Predel–Strmec. Poleg uničenega mostu čez sotesko Mangartskega potoka sta zemeljska plazova odnesla tudi odsek regionalne ceste Bovec–Predel ter več odsekov ceste, ki vodi na Mangartsko sedlo. Direkcija RS za ceste je po tem dogodku s postavitvijo montažnih mostov vzpostavila prevoznost na tem območju. Sanacija škode, ki je nastala na cestni infrastrukturi, pa se je izvajala v skladu s finančnimi sredstvi iz državnega proračuna.

Med gradnjo viadukta Predel, ki je po zasnovi ločni armiranobetonski most, je promet potekal po začasnem montažnem mostu Mabey–Johnson, ki je bil postavljen 16. januarja 2001. Slednji je omogočil normalno cestno povezavo z Mangartsko cesto in z mednarodnim mejnim preходом Predel.

Investitor viadukta Predel je Direkcija RS za ceste, izvajalec del pa je Primorje d. d. Pripravljalna dela za gradnjo viadukta so se začela novembra 2007, ko se je najprej uredilo dostopne poti do temeljev loka, stebrov in opornikov. Določeni konstrukcijski elementi (temelji loka in stebrov ter krajna opornika) so bili v celoti končani maja 2008. Prekladna konstrukcija (med osmi 1, 2 in 3 ter med osema 8 in 9) je bila končana v začetku julija 2008, v poletnih mesecih pa je potekala gradnja sidrišč protikablov. Postopno sta se gradila tudi armiranobetonska pila (v oseh 3 in 8). Pri gradnji loka je bil predviden tedenski takt, seveda ob ustreznih vremenskih razmerah. Lok se je gradil z obeh bregov hkrati. Zaradi zahtevnega in težko dostopnega terena se je spremenila tehnologija gradnje loka, saj je bila prvotno predvidena tehnologija gradnje s pomočjo klasičnega opaža. Gre za prvokrat v Sloveniji uporabljeno tehnologijo drsnega ločnega opaža, ki je prek kablov in začasnega pilona vpet v temelje kontrategov, v hribino sidranimi z geotehničnimi

sidri dolžine 30 metrov. Za obešanje ločne konstrukcije v fazi gradnje je bilo treba na obeh podporah izvesti pilona, v katera se vpenjajo kabli proti lokom in sidriščem. V fazi priprave dokumentacije za izvedbo sta bili pretehtani možnosti izvedbe jeklenega ali armiranobetonskega pilona. Po preučitvi obeh možnosti je bil izbran armiranobetonski pylon, zaradi sorazmerno enostavne izvedbe in cenovne ugodnosti. Slabost izbrane rešitve je edino v težji odstranitvi po zaključku gradnje. Konec decembra 2009 so delavci in strokovnjaki zabetonirali zadnji, sredinski segment loka in ga tako spojili. Uradno sta viadukt odprla prometni minister Patrick Vlačič in župan občine Bovec Danijel Krivec.

Objekt bo v mnogočem olajšal tudi povezavo s sosednjo Italijo. Zasnovan je tako, da se bo čim bolj skladal z naravno dediščino in podobnimi gradnjami v narodnem parku. Objekt je dolžine 128 metrov, širine 9,8 metra ter s svetlim razponom loka 86 metrov. Maksimalna višina stebrov je 15 m. Sotesko premošča na višini okoli 60 metrov od dna kanjona. Vrednost gradnje znaša 3,2 milijona evrov. Pri gradnji je bilo treba upoštevati vremenske pogoje na približno 1000 metrih nadmorske višine, kjer se objekt nahaja. Most čez dolino Mangartskega potoka je torej monolitna armiranobetonska konstrukcija, sestavljena iz loka s spremen-

ljivim prerezom, prekladne konstrukcije konstantnega prereza, vertikalnih stebrov in masivnih krajnih opornikov. Lok je na svojih krajnih delih toga vpet v masivne temelje, ki so postavljeni v dolomitno osnovo. Večina vertikalnih stebrov izhaja iz loka ali temeljev loka, razen v drugi osi objekta, ko so trije poševno postavljeni stebri temeljeni na samostojnem skupnem temelju. Prekladna konstrukcija se na obeh koncih naslanja preko elastomernih ležišč na masivne krajne opornike.

Po končanih delih so začasni kovinski most odstranili, cesto pa delno spremenili v parkirišče za turiste, ki si bodo želeli v miru ogledati gradbeniško mojstrovino in hkrati novo turistično zanimivost.

Andrej Šabec

Most Golden Gate

Malokdo ne pozna enega najznamenitejših mostov na svetu, ki zaradi svoje znamenite rdeče-oranžne barve in velikosti daje vtis veličastnosti. Golden Gate Bridge ali v prevodu most »Zlata vrata« je postal in ostal simbol mesta San Francisco in cele Kalifornije. Kot del ameriških Route 101 in California State Route 1 povezuje mesto San Francisco na severni konici polotoka z okrožjem Marin County na drugi strani ožine.

Začetki in gradnja

Njegovi začetki segajo v leto 1916, ko se je začel razvijati koncept o gradnji takega mostu, ki bi prečkal ožino Golden Gate. Nemško-ameriški gradbeni inženir in oblikovalec Joseph Strauss je ocenil, da most lahko zgradi za 17 milijonov USD. Tako je postal glavni inženir, odgovoren za celotno projektiranje in gradnjo mostu. Sodeloval je z arhitektom Irvingom Morrowom ter dve- ma gradbenima inženirjema, Charlesom Ellisom in Leonom Moisseffom. Zanimivo je, da je največ zaslug za oblikovanje in vizijo mostu prevzel Strauss, čeprav se je kasneje izkazalo, da jih gre veliko pripisati tudi Ellisu, ki ga je Strauss odpustil še pred začetkom gradnje. Gradnja se je začela 5. januarja 1933.

Jeklena stebra se dvigata 150 m nad cestišče, ki je 75 m nad vodo. Noge stebrov so iz plošč in kotnikov, ti pa so z zakovicami spojeni v celično strukturo. Postavljanje temeljev za stebra je bilo pri enem drugačno kot pri drugem. Na obali San Francisca so morali z razstrelivom izdolbsti skalno podlago, nato so na njej lahko zgradili 20 metrov debele temelje stebra, medtem ko je bila sestava tal na drugi strani drugačna. Da so prišli do primerne skale za temeljenje, so morali odkopati peščenec in skrilavec ter opraviti nekaj manjših razstreljevanj. Temelji

za stebra segajo 34 m pod povprečno višino vodne gladine. Na pobočjih so izkopali temelje za sidrišča kablov, ki nosijo most. Ko so bili stebri postavljeni, so lahko napeli kable, na katere naj bi obesili vozišče mostu. Od sidrišča na bregu so jekleno žico vlekli skozi ležišče na vrhu stebrov in jo zvi- jali v pletenice, potem pa spustili in zasidrali na drugi obali. Vsak kabel je sestavljen iz približno 27000 žic. Jekleno konstrukcijo vozišča so gradili postopoma z obeh strani. Visi na obesah iz žične vrvi.

Projekt je bil končan aprila 1937, stroški celotnega projekta pa so znašali 35 milijonov USD, torej dvakrat toliko, kot je napovedal Strauss!

Otvoritev

Praznovanje ob otvoritvi se je začelo 27. maja 1937 in je trajalo cel teden. Dan preden je bil most odprt za vozila, se je po njem sprehodilo 200 000 pešcev. Temu dogodku v spomin je bila posvečena pesem »There's a Silver Moon on the Golden Gate«. Naslednji dan pa je predsednik ZDA Franklin Roosevelt simbolično pritisnil na gumb, ki je označil uradni začetek prometa po mostu, in Golden Gate Bridge je zasijal v vsej svoji slavi.

Promet

Kot že rečeno, je most del poti U. S. Route 101 in California State Route 1. Na delovni dan zjutraj večina prometnih tokov poteka proti jugu, v mesto, zato štirje od šestih pasov vodijo južno. Nasprotno, na delovni dan popoldne, štirje pasovi tečejo v smeri severa. Temu služi označevalna mediana med stezami, ki se premakne v skladu z vzorci prometa.

Zanimivosti:

- Uradno je most oranžne barve, čeprav bi mu v resnici pripisali rdečo barvo.
- Od leta 1999 nosi naziv Eno od čudes sodobnega sveta, ki mu ga je podelilo Ameriško združenje gradbenih inženirjev (American Society of Civil Engineers).
- Estetika je bila najpomembnejši razlog, da je bil zavrnjen prvi načrt Josepha Straussa. Po ponovni predložitvi svojega načrta za gradnjo mostu je dodal podrobnosti, kot so razsvetljava, ki da mostu obris na kable in oba stolpa.
- Je »priljubljeno« mesto samomorilcev! Višinska razlika med voziščno ploščo in vodno gladino je približno 75 metrov nad vodo, kar pomeni, da je hitrost človeka ob stiku z vodo velika že okoli 140 km/h. Zato jih večina umre že, ko pride v neposreden stik z vodo. Tisti, ki to preživijo, navadno utonejo ali pa je za njih usodna hipotermija v mrzli vodi (padec telesne temperature pod normalno). Smrtnost v skokih je 98 %. Oblasti ukrepajo po svojih najboljših močeh, poleg svarilnih napisov in telefonov, ki so locirani na mostu, se govori še o postavitvi mreže pod mostom, ki bi preprečevala samomore.
- Zaradi vetra je bil zaprt le trikrat, nazadnje decembra 1983.
- Dolgo časa je bil najdaljši viseči most na svetu, vse do leta 1964. Njegov razpon med stebroma znaša 1280 metrov, dolg pa je 1970 metrov. Danes naziv največjega visečega mostu na svetu pripada japonskemu mostu, ki povezuje otoka Honshu in Shikoku, dolg pa je 3911 metrov.
- Splošno znana zanimivost je, da ga morajo barvati ves čas. Nekateri to označujejo za Sizifovo delo.

Katja Vidic

viri:
wikipedia.en
goldengatebridge.org

Zmajski most

“Ime “Jubilejni most Frana Josipa I”, kot se je v času nastanka leta 1901 imenoval, verjetno uradno ni spremenil nihče, ostalo je le ime Zmajski most, ki se je povsem utrdilo v zavest prebivalcev Ljubljane. Danes le še malokdo pozna prvotno ime mostu.”

(Citat: Zmajski most; Gorazd Humar; Nova Gorica 1998)

Arhitekt: Jurij Zaninovich
Gradbeni izvajalec: Pittel&Bransewetter

Z začetnimi deli so pričeli 1. julija 1900. Načrt mostu je predvideval temeljenje na trdni skalnati podlagi, na navadnih širokih temeljih. Kaj kmalu so ugotovili, da to ne bo mogoče, saj so preiskave pokazale, da so tla, ki naj bi bila iz trdne nosilne podlage, na mestu kjer bi stal most, prekinjena. Tla so bila iz vlažne in s peskom pomešane plave glin, ki ob stiku z vodo tvori zelo gladko in spolzko površino. Neugodne geološke razmere so zahtevale nove gradbene ukrepe. Povečati je bilo potrebno površino temeljnih tal, temelje pa položiti v gosto mrežo lesenih pilotov. Temeljna jama, je bila obdana z zagatno steno višine 22,2m, vmes pa v vsakem temelju mostu zabito 150 lesenih, 6m dolgih pilotov, ki so jih zabijali s 300kg težkim udarnim kladivom. Nosilnost vsake temeljne pilotne blazine, položene kot mreža preko pilotov, je znašala 3000ton. 1280 ton, pa še kot obremenitev tal na dnu temelja. Skupaj torej 4280 ton. Beton za opornike, so izdelovali iz mešanice: 1 del portland cementa, na 14 delov opranega peska in gramoza. Za nosilnejše dele mostu, pa je bila mešanica v razmerju 1:8, torej 1 del portland cementa na 8 delov opranega peska in gramoza. Težave pri temeljenju, so močno upočasnilo potek ostalih gradbenih del.

Konec marca 1901, sta bila opornika dokončana. Lahko so začeli z gradnji glavnega nosilnega loka.

Znano je, da največ težav pri gradnji ločnih mostov, povzroča postavitve primerne nosilnega odra, na katerem je možno betonirati konstrukcijo. Tukaj je prišla do izraza Melanova metoda. To je metoda, ki omogoči gradnjo mostov tudi na slabo nosilnih tleh. Glavno obremenitev, ki nastane zaradi nanašanja betona na opaž, prevzemajo togi rešetkasti železni nosilci, na katere je opažni pod tudi obešen. Podporni oder so uporabili le kot pomožnega. Bil je zvišan za 15 cm, saj so predvidevali, da se bo oder med gradnjo za toliko posedel. Na ta oder so takoj začeli polagati železne rešetkaste ločne nosilce, ki so bili med gradnjo nosilno jedro mostne konstrukcije.

33m dolg lok mostu, je bil zasnovan kot tročlenska ločna konstrukcija, s po enim členkom na vsakem oporniku in enim v temenu loka. Členek omogoča rahle zasuke ločne konstrukcije, izdelani pa so iz materialov, ki prenesejo visoke obremenitve. Rešetkasta železna konstrukcija, je imela členke iz surovega železa, betonski del pa iz najboljšega betona.

Preden so na opaž začeli nanašati beton, so delavci vse dele nosilne železne konstrukcije obrizgali s cementnim mlekom, kar naj bi omogočilo boljši oprijem betona z železom. Za lok je bila uporabljena betonska mešanica v razmerju 1:6, kar pomeni 1 del portland cementa, 3 deli prane peska in 3 deli prane in zdrobljenega gramoza.

Betoniranje je potekalo po vsej širini loka hkrati in sicer na dveh mestih v temenskem delu in na dveh mestih ob opornikih. Betonirali so 10 dni.

Sedem tednov po dokončanju loka in ko so bili zgrajeni razbremenilni sekundarni loki nad glavnim lokom, so začeli z demontažo lesenega podpornega odra. Ko so oder podrli, je bilo skupno znižanje temena mostu 52 mm, kar je manj kot so prvotno predvidevali. Osem dni po odstranitvi odra z opažem so zabetonirali še členke železnega dela konstrukcije mostnega loka.

Arhitektonska obdelava mostu, je bila izvedena v secesijskem slogu. Letnici 1848 in 1888 spominjata na jubilej ob 40 letnici vladanja cesarja Franca Jožefa I., kateremu je bil most tudi posvečen. Arhitekt, je želel dati mostu videz kamna, kar je dosegel z obdelavo betonske vidne površine z nazobčanim kladivom. Najpomembnejši okras, pa so štirje zmaji, ki na podstavkih stojijo na vseh štirih vogalih mostu. Prav zaradi njih je most dobil neuradno ime Zmajski most, pravo ime pa je utonilo v pozabo. Otvoritev mostu je bila 4. oktobra 1901. Tako, je Ljubljana dobila sodobno mostno konstrukcijo, ki je bila v tistem času ena najmodernejših mostnih konstrukcij, iz armiranega betona, na svetu.

Špela Lamut

Erasmus 2009/2010: Valencia

Valencia – tretje največje mesto v Španiji je hitro rastoče moderno mesto, ki privablja tako turiste kot poslovneže, ki hočejo vlagati v mesto. To ponuja veliko dejavnosti ter postaja vedno bolj pomembno tudi z vidika prireditev. Valencia ima namreč kar nekaj športnih prireditev. Najnaštejmem najpomembnejše: Formula 1, Moto GP, Valencia Open, America's Cup ter seveda ne smem pozabiti na Mestallo, ki vsak drugi teden poka po šivih od nogometnih navdušencev.

Klima v Valencii me je močno presenetila. Septembra smo imeli največji naliv v zadnjih stotih letih – vendar je dežja na splošno zelo malo. Prijetna topla klima nam je Erasmovcem omogočila, da smo lahko uživali na plaži še do konca oktobra. Toda domačini niso bili prav nič navdušeni nad toplim podnebjem, saj je bila zima pretopla, kar je očitna posledica klimatskih sprememb. Španci so zelo dobro ozaveščeni, kaj se dogaja z našo Zemljo, tako da se v skoraj vsakem gospodinjstvu reciklira. Tudi vode in elektrike ne trošijo po nepotrebnem. V nekaterih mestih (Barcelona, San Sebastian, Sevilla) so tudi lepo rešili problem javnega transporta, saj sem prvič videla v mestu, da imajo domačini možnost za javni transport uporabljati kolesa. Ta vrsta transporta se zelo dobro obnese pri vseh generacijah. S tem so rešili probleme s parkirnimi mesti ter zmanjšali gnečo v mestih.

Valencia je geografsko zelo dobro situirana. Moj avanturistični duh mi ni dal miru, tako da sem izkoristila vsak dneva prost dan za potovanja. Na srečo sem imela "erasmovsko bando", s katero sem potovala. Ker ima Španija veliko praznikov (vsaj meni se je tako zdelo), smo izkoristili vsak "puente" (izraz, ki ga uporabljajo Španci za podaljšan vikend, ki se večinoma raz-

potegne kar za pet dni). Tako smo raziskali Andaluzijo, Pireneje ter sever Španije. Dandanes so tudi letalske karte tako poceni, da sem obiskala Madrid za borih 10 centov!

Potrebno je bilo tudi zavihati rokave in slediti predavanjem in vajam v španskem jeziku. Fakulteta je zelo moderno opremljena in ima vse, kar potrebuje sodobni študent za zanimiv študij, ki ga veseli. Veliko se dela na projektih, iz katerih lahko največ iztržiš, saj se moraš sam soočiti s problemi. Imeli smo veliko skupinskega dela, za kar je potrebna dobra organizacija. Universidad Politécnica de Valencia (to je uradni naziv univerze v Valencii) nudi tudi možnost izobraževanja v angleškem jeziku. Študij na FGG-ju bi moral omogočati izbirne predmete, ki bi jih lahko študenti izbrali. Po končani srednji šoli nimamo več možnosti poglobiti znanja tujih jezikov, kar nam nato omejuje sodelovanje s tujino.

Erasmus izkušnja me je obogatila v vseh pogledih. Ne samo, da sem se naučila španščine, ampak tudi notranje sem zrasla. Nobena stvar mi ne predstavlja več ovire, ampak samo še izzive!!

Katja Šušteršič

Univerza umetnosti v Guanajuatu

Chapultepec

Mumija v Guanajuatu

Mehika

Guanajuato

Mehika je dežela z bogato zgodovino in tradicijo. Sestavljena je iz 31 zveznih držav in samostojnega okrožja imenovanega Mexico city. Leži na jugu Severne Amerike in po svoji kvadraturi ter številu prebivalcev spada med 15 največjih držav sveta. Samo za občutek, v glavnem mestu Mexico city živi 24 milijonov prebivalcev. Tež številki moramo prišteti še dodatne 3 milijone vsakodnevnih migracij na delo in turiste. Pred prihodom Špancev v 16. stoletju so na tem območju dolga leta kraljevale razvite civilizacije kot so Maji in Azteki. Še danes lahko najdemo majhen delež domorodcev (približno 9%), ki pa so s strani ostalih državljanov mnogokrat močno zaničevani. To se občuti tudi v vsakdanjem življenju. Na vhodu v večerni klub lahko nekdo ostane zunaj ravno zaradi svojega »indijanskega« videza. Kljub temu Mehikanci njihovo tradicijo in ostanke dobro tržijo. Obstajajo mnogi kraji, kjer se nahajajo templji indijanskih plemen in so prava paša za oči. Mehika je svojo neodvisnost od Špancev razglasila pred točno 200 leti in danes lahko po glavnih mestih zveznih dežel opazite ogromne digitalne ure, ki odštevajo dni, ure in sekunde do 16. septembra. Vsako leto se na ta dan zbirajo množice ljudi na trgih glavnih mest, ki praznujejo njihov velik dosežek. Letos mineva tudi 100 let od krvave mehiške revolucije. Do nje je prišlo zaradi nedemokratskega režima, ki ga je vodil Porfirio Diaz. Danes je Mehika parlamentarna republika predsedniškega tipa, njeni največji problemi so kriminal, korupcija, revščina, brezposelnost in trgovina z drogo.

Mehiška družba je razredno zelo natančno opredeljena. Prav tako tudi pravila družbenega vedenja. Še vedno se čuti pridih mačizma, ki v zadnjih desetletjih upada. V poslovnem svetu se mora ženska na visokem položaju za svoj uspeh izredno izkazati, dokazati svojo kompetenco in avtoriteto. V vsakdanjem življenju pa jim je izkazana velika spoštljivost. Moški odprejo vrata ženskam pri vstopu v avto, jih pustijo da vstopijo v prostor prve, jim pridržijo plašč, nosijo prtljago... Vse skupaj po vsej verjetnosti izhaja iz dejstva, da je družina na prvem mestu in ravno materam se izkazuje največje spoštovanje ter so najmočnejša vez med vsemi člani družine.

Zaradi vseh omenjenih dejstev je življenje v takšni državi povsem drugačno od evropskega načina življenja. Mnogo turistov ob prihodu v Mehiko doživijo pravecni kulturni šok. Kulturnemu šoku se lahko delno izognete na nekaterih zelo turističnih krajih, predvsem

obmorskih kot so Cancun, Acapulco, Veracruz... Tu način življenja spominja na tistega iz Združenih držav, saj so najbolj zaželeni ravno premožni Američani. Tudi za varnost je mnogo bolj poskrbljeno. Na splošno pa morate biti v državi kot je Mehika pazljivi že pri najbolj vsakdanjih dejanjih, kot je na primer naročanje taxija. Lahko se zgodi da Taxist ugrabijo svoje potnike in jim pokradejo vse kar imajo s seboj. Tudi sam sprehod po mestu je lahko usoden za vašo denarnico. Večerno sprehajanje po mestu je lahko hitro vse drugo kot prijetno, zato se v zgodnih večernih urah raje zadržujte na glavnih trgih in ulicah, kjer je veliko ljudi in navadno tudi policistov. Po polnoči se zadrževanje na javnih mestih odsvetuje.

Navkljub vsem omenjenim dejstvom je Mehika kraj, ki pusti poseben pečat v srcu vsakega popotnika. Ko se privadiš stila življenja in njihovega razmišljanja, se kar hitro zaveš, da so človeški odnosi daleč najpomembnejši in materialne dobrine izgubijo svojo vrednost. Neizmerna odprtost in prijaznost ljudi vas spremlja na vsakem koraku. Evropejci s svojim videzom pritegnejo marsikateri pogled, predvsem ženske. Če ne govorite špansko vas kaj hitro zamenjajo za Američane in vas označijo z izrazom »gringo«. Po pričevanju domačinov naj bi se izraz »gringo« prijel po ameriško mehiški vojni, ko so Mehikanci odganjali Američane z »green go!«. Takoj za prijaznostjo domačinov vas bo očarala njihova hrana. Poleg vsem dobro znanih zvitkov »takos« in »buritos« vam bodo brbončice zaplesale od veselja, ko boste zaužili »gorditas«, »guacamole«, »mole poblano«, »enchiladas«, »quesadillas«, »cajeto«, »chile chipotle«, »tortas« in sadeže kot so »cherimoya« ter »jicama«. Mehikanci so namreč znani po tem, da radi dobro jedo. Hrana je dostopna na vsakem koraku in tudi zelo poceni. Na cesti jo prodajajo kar na majhnih vozičkih, ki jih srečate na vsakem koraku. Mnoge restavracije so narejene tako, da lastnik odpre vrata svoje hiše, prednjo postavi stole, mizo ter kuhinjo in že je nared za sprejem strank. Za nas nekaj povsem nesprejemljivega. Po zaužitem obroku in neizmernem gostoljubju pa si zaželiš ravno takšno restavracijo nekje v bližini svojega doma. Poseben čar mestom daje njihova arhitektura. Pisanost fasad pozitivno vpliva na razpoloženje vsakega mimoidočega. Stavbe so po večini nizke z ravnimi strehami. V glavnih mestih, kjer se razvijajo novi predeli pa lahko že opazimo visoke nebotičnike in ogromne nakupovalne centre. Sama pokrajina dežele je zelo raznolika. Ponaša se s širnimi puščavami, vulkani,

Chapultepec - jedilnica

Piramide del Sol

tropskimi gozdovi in seveda kilometrsko morsko obalo.

Po nekaj tednih preživetih v tej oddaljeni deželi, ko se kulturni šok pomiri, življenje postane zelo prijetno. Mehičani so poleg svoje prijaznosti znani tudi po tem, da so zelo sproščeni. Točnost ni ravno njihova vrtilina, vendar vedno poskrbijo, da se njihovi gosti počutijo odlično. Zabave in družnje zavzemajo precejšen del njihovega življenja, zato je Mehika dežela kjer sta veselje in dobra volja vedno prisotna.

MEXICO CITY:

Kot rečeno, je glavno mesto Mehike z več milijoni prebivalcev. V preteklosti je bilo na tem območju jezero, katerega so izsušili. Posledice jezera so občutne še danes, saj so tla zelo nestabilna. To je mesto najbolj občutilo leta 1985, ko je Mehiko stresel močan potres. Jakost potresa je znašala 8,1 po Richterjevi lestvici in terjala okoli 20 000 življenj. Danes je Mexico city kulturno, poslovno in turistično središče. »Paseo de Reforma« je glavna ulica, katera se ponaša z mnogimi nebotičniki, prestižnimi hoteli, nakupovalnimi centri, restavracijami in najpomembnejšim simbolom mesta imenovanim »Angel de la Independencia«. Steber, katerega na vrhu krasi angel, je bil zgrajen ob praznovanju slavja neodvisnosti od Špancev. Mexico city se ponaša tudi z najvišjo zgradbo v Latinski Ameriki »Torre mayor«, s dih jemajočim gradom »Chapultepec«, z najpomembnejšim kulturnim centrom »Palacio de bellas artes«, rojstno hišo umetnice Frida Kahlo in prestolnico azteške države imenovan »Tenochtitlan«.

TEOTIHUACAN:

je arheološko najdišče in največje predkolombovsko mesto v Ameriki, ki leži v bližini mesta Mexico city. Zgodovina mesta je še vedno precej skrivnostna, vendar naj bi nekatere stavbe nastale že 200 let pr. n. št. »Teotihuacan« je sestavljen iz treh piramid, katere ležijo vzdolž Avenije mrtvih. Najvišja med njimi in tudi najvišja piramida na katero lahko splezate do vrha se imenuje »Piramide del Sol«. Sledi ji »Piramide de la Luna« in »Templo de Quetzalcoatl«.

GUANAJUATO:

Je glavno mesto istoimenske zvezne dežele. Mesto se razprostira po ozki dolini in te prevzame s svojo barvitostjo. Poleg tega se mesto ponaša z najbolj priznano mehiško univerzo umetnosti. Guanajuato je zibelka svetovno znanega slikarja, ki je bil med

drugimi poročen s Frido Kahlo. In to celo dvakrat! Prvič sta se ločila leta 1939, vendar sta se naslednje leto ponovno poročila in v zakonu ostala do Fridine smrti. Njegovo ime je Diego Rivera. Mesto je znano tudi po mumijah, ki so nastale popolnoma nenamerno. Suho ozračje in posebna sestava prsti sta poskrbela, da trupla niso razpadla. Odkrili so jih popolnoma po naključju, ko je pričelo zmanjkovati prostora za umrle.

PIÑATA:

je nepogrešljiva, tradicionalna sestavina vsake zabave. Piñate so narejene iz močnega kartona in so najrazličnejših oblik. Klasične so okrogle z ogromnimi bodicami, lahko pa kupite tudi različne junake iz risank. V notranjosti piñate se nahajajo sladkarije. Piñato obesijo na vrh, slavljenču pa zavežejo oči tako da ne vidi kje točna se nahaja. S palico mora razbiti razbiti piñato, za vsebino v njej pa se zapodijo ostali udeleženci zabave in se sladkajo.

FRIDA KAHLO:

je najbolj znana mehiška slikarka, rojena v predmestju Mexica city leta 1907. Kako močnega značaja je bila se kaže skozi njeno življenjsko zgodbo. Pri 6. letih je namreč zbolela za otroško paralizo. To je bil povod, da postane zdravnica. Vendar si je po hudi prometni nesreči premislila in postala slikarka. Leta 1925 jo je na avtobusu namreč prebodel železni drog in ji zlomil hrbtenico. Njena dela so nastala na podlagi osebnih izkušenj in so za mnoge ljudi šokantna. Mnoge izmed njenih umetnin so avtoportreti. Frida je bila posebna tudi zaradi svojega videza. Bila je namreč zelo lepa, vendar se svojim zaraščenim obrvem in tankim brčicami ni želela odpovedati. Frida je navdušila tudi filmske mojstre, saj lahko danes vidite kar 3 filme o njej: prvi je nastal biografsko dokumentarni film z naslovom Frida Kahlo, dve leti kasneje Frida, natureza viva in še nenazadnje holivudski celovečerec Frida.

MARIACHI:

je skupina moških, oblečena v tradicionalna mehiška oblačila, ki igrajo in pojejo v živo. Njihovi tradicionalni instrumenti so violina in različne vrste kitar, včasih tudi flavta. Nepogrešljivi so na vsaki veliki zabavi, kot so poroke, rojstni dnevi, ali »quinceañera« – to je zabava za dekleta, ko dopolnijo 15 let. Velikokrat se zgodi tudi, da jih najame kdo izmed gostov, kot presenečenje za gostitelja oziroma slavljenca.

Maja Šušteršič

Queretaro

Hrana na ulici

Torre Mayor

Potresi

Potrese štejemo zaradi uničujočih učinkov na naravo in ljudi med naravne katastrofe. Velika večina potresov je posledica premikanja tektonskih plošč, nastanejo pa lahko tudi zaradi vulkanske dejavnosti, udorov v podzemnih votlinah ter umetno izzvanih eksplozij.

Premiki v notranjosti Zemlje sprostijo ogromno količino energije, ta pa povzroči seizmično valovanje, ki se nato širi v obliki primarnih (longitudinalnih) ali sekundarnih (transverzalnih) valov. Primarni valovi so najhitrejši (8 km/s), potujejo na način, da kamnin, skozi katere se širijo, ne deformirajo preveč. Sekundarni valovi se širijo le po trdnih snoveh, so počasnejši (6 km/s), vendar pa imajo močnejši učinek. V zemeljski skorji se valovi gibljejo kot prostorski, na površini pa kot površinski.

Vsak potres ima žarišče ali hipocenter – točko, kjer nastane potres. Ta točka se po navadi nahaja v zgornjih plasteh zemeljske skorje (do cca. 15 km globine), vendar pa lahko doseže tudi precej večje globine. Točka na Zemljinem površju navpično nad žariščem pa se imenuje epicenter.

Proučevanje, merjenje jakosti

V preteklosti so znanstveniki moč potresov napovedovali na podlagi uničenja, ki so ga ti povzročili.

Še danes je v uporabi več intenzitetnih lestvic, npr. Mercallijeva 12-stopenjska lestvica, 12-stopenjska evropska potresna lestvica EMS ... Intenziteta je subjektivna mera za učinke potresa (ni fizikalno definirana).

V začetku 20. stoletja pa so geologi sestavili lestvice, ki merijo moč potresov. Med bolj razširjenimi lestvicami je Richterjeva 9-stopenjska potresna lestvica, kjer vsaka naslednja stopnja pomeni desetkrat močnejši potres od tistega stopnjo nižje. Magnituda izraža velikostno stopnjo potresa in jo izračunamo iz instrumentalnega zapisa nihanja tal.

Razmerje med magnitudo in intenziteto je odvisno od več parametrov – razdalja med žariščem potresa in točko, kjer opazujemo intenziteto, globina žarišča, geološke, geomehanske, topografske lastnosti, širjenje potresnih valov ... Vsa ta razmerja so dana v empiričnih formulah, ki so namenjene predvsem za določanje magnitude zgodovinskih potresov.

Potresi v Sloveniji

V Sloveniji na leto zabeležijo tudi nekaj tisoč potresov, vendar jih prebivalci čutimo cca. 50. Vsakih 5 let pa potres pri nas povzroči tudi gmotno škodo. Področje Slovenije je sestavljeno iz treh regionalnih enot – Alpe se prevesijo v Dinarsko gorstvo, posledica je večja potresna aktivnost; Panonska

ravnina

pa je skoraj brez potresov. Najbolj aktivna tla so pri nas tako na Idrijskem, Tolminskem, sledijo Ljubljana, Krško, Brežice.

Potresno inženirstvo

Potresno varna gradnja je v Sloveniji zelo pomembna, saj smo država z veliko potresno ogroženostjo. Konec leta 2005 smo sprejeli Pravilnik o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov, s čimer smo uradno sprejeli evropski standard za potresno odporno gradnjo Eurocode 8. Za potresno odpornost gradbenih konstrukcij je bistvenega pomena njihova zasnova, ki ima posledice na možnost izbire metod računa in velikost potresne obtežbe. Osnovna metoda analize je modalna analiza s spektri odziva, kjer upoštevamo vse nihajne oblike, ki pomembno vplivajo na odziv. Uporabimo lahko tudi nelinearne analize, te so praviloma zahtevnejše in zajemajo analizo časovnega poteka odziva in se uporabljajo za projektiranje najzahtevnejših objektov. Potres je nezgodno stanje, pri tem pa je prva naloga projektantov rešitev človeških življenj. Dobra potresna gradnja ne preprečuje vseh najmanjših razpok, temveč porušitev zgradb. Vendar pa nam vsak nov potres da nove podatke, s tem pa nove, učinkovitejše ideje za varnejšo gradnjo.

Ditka Čakš

Potresi po svetu

Država, kraj	leto	jakost (Richter)	št. mrtvih
Turčija, Antiohija	526	?	250.000
Kitajska, Šensi	1556	8,6	830.000
Portugalska, Lizbona	1755	8,6	70.000
Čile, Valparaiso	1906	8,6	20.000
Kitajska, Gansu	1920	8,6	180.000
Tibet, Assamu	1950	8,6	780
Čile	1960	9,5	2.200
ZDA, Anchorage	1964	9,2	125
Indonezija, Sumatra	2004	9	226.000
Haiti	2010	7,3	200.000
Čile, Santiago	2010	8,8	?

Potresi v Sloveniji

Kraj	leto	jakost (Richter)	št. mrtvih
Beljak	1348	6,5	20-40.000
Idrijsko, Furlanija	1551	6,8 in 7,2	12.000
Ljubljana	1895	6,1	10
Brežice	1917	5,7	0
Ilirska Bistrica	1956	5,1	0
Kozjansko	1974	5,1	0
Savinjska dolina	1982	3,5	0
Ilirska Bistrica	1995	4,4	0
Posočje	1998	5,6	0
Posočje	2004	4,9	0
Ilirska Bistrica	2005	3,9	0

Potres na Haiti-ju

vir:
boston.com/bigpicture

Haiti je dežela Karibskega morja, ki si otok na katerem leži deli z Dominikansko republiko. Za glavno mesto pred 12. januarjem ni slišalo veliko ljudi. Danes pa vsi vemo, da je bil 25 km zahodno od prestolnice Port-au-Prince epicenter katastrofalnega potresa. Potres je posledica premikanja geo-tektonskih plošč, ki se med seboj narivajo, trkajo, podrivajo... Njegova moč na Haitiju je dosegla 7,3 stopnjo po Richterjevi lestvici z žariščem potresa le 13 km pod zemeljskim površjem. Spada med najmočnejši potres v zadnjih 200. letih na omenjenem območju. Zabeležili so 33 popotresnih sunkov. Nekateri med njimi so bili zelo močni saj se je magnituda gibala med 5 in 5,9. Potres je povzročil veliko škode in terjal na tisoče življenj. Razlog za to je ravno globina nastanka potresa. Ko je prišlo do premika tektonskih con se je sprostila energija. Konus je proti površini pri plitvem potresu majhen in zajame majhen prostor. Zato pa je njegova moč toliko večja, lahko rečemo kar katastrofalna.

Na splošno spada Haiti med najrevnejše države sveta. Površina države je večja od slovenske za dobrih 7 000 kvadratnih kilometrov, medtem ko je število prebivalcev večje za okvirno 7 000 000 ljudi. Haiti je

ena izmed najslabše razvitih držav na svetu. V popolnoma normalnih razmerah je mnogokrat onemogočen dostop do pitne vode in hrane. Ljudje živijo v zatočiščih, ki nimajo nikakršne komunalne oskrbe. Ceste prekriva makedam, zato so težko prevozne. Že v normalnem stanju so razmere nevzdržne, po potresu pa je še mnogo huje. Logično je, da zaradi nerazvitosti države tudi gradnje objektov ni primerna. Potres je večino objektov poravnal z zemeljsko površino. Porušile so se tudi zelo pomembne stavbe kot so predsedniška palača, mestna katedrala, stavba državnega zbora in glavni zapor. Zaradi vseh ruševin je bilo reševanje ljudi naporno, včasih celo onemogočeno in je mnogokrat trajalo predolgo časa. Po besedah reševalcev lahko človek pod ruševinami preživi do 3 dni, le najbolj vztrajni do 5 dni. Pa še to je odvisno od poškodb, katere je oseba utrpela.

In kakšna je najbolj učinkovita zaščita pred potresi?!

Obstajajo zemljevidi potresne nevarnosti in ogroženosti, ki so nastali na podlagi opazovanja iz prejšnjih let. V svetu sta dva pasova, ki sta potresno najdejavnejša. Eden je pacifiški pas, v katerem se sprosti približno

80% potresne energije, drugi pa alpsko-himalajski pas. Ta je zelo pomemben za naše kraje, saj zajema celotni alpski sistem, vse od Španije prek Francije in Italije do naših krajev in potem naprej prek Dinaridov in Helenidov prek Himalaje do Indonezije. Ob upoštevanju teh zemljevidov in potresno odporne gradnje lahko pridemo do zadovoljivih rezultatov. Ne samo da se obranimo človeških žrtev, tudi objekti prenesajo visoke stopnje potresov. Lep primer sta Japonska in Kalifornija, ki sta potresno zelo dejavni območji. Vendar so posledice potresov ob potresno odporni gradnji mnogo znosnejše. Ob vsem napisanem zgoraj, pa se človek vpraša: »kako naj država, ki nima denarja niti za osnovne potrebe prebivalcev, zagotovi potresno odporno gradnjo?« Bojim se, da tokrat odgovor ne bo »težko« temveč »nemogoče«. Res je, da je ob haitijskem potresu na pomoč priskočilo mnogo ljudi, držav, celo zvezdnikov, ki so darovali ali zbirali denar za pomoč nemočnim. Vse kar si lahko trenutno želimo je, da bi tokrat država Karibskega morja trdnješe zgradila temelje. Ne le objektov, temveč tudi politične in družbene.

Maja Šušteršič

i Ekofrajer! Eko – frajer!

Rešujem svet. Svoj svet.

Že od malih nog sem se dojemala in videla kot ekološko ozaveščeno osebo. Vendar nikoli nisem pokukla čez meje teorije, praksi pa sem se le nasmihala od daleč. Mislila sem, da sem za kaj takšnega preveč realna. Tako sem pogozdovanje in reševanje kitov po obalah Avstralije prepustila drugim, sama pa vse možne papirčke od žvečilnih gumijev in bombonov skrbno tlačila po žepih in jih vedno odvrгла v koš za smeti. Svoj ego ekološke ozaveščenosti sem nahranila z ločevanjem papirja od ostalih odpadkov in s kakšnim ekološko pridelanim sadjem. Da se zavedam pomembnosti sožitja človeka z naravo je potrdila izbira faksa. Tako sem bila pri pogovorih o čiščenju voda in podobnih tematikah, dobro podkovana in se naučila zagovarjati svojo držo. Toda o praksi, še vedno nič govora, saj pošiljanja naprej verižnega elektronskega pisma, ki na parih PowerPoint slidih prikaže človekovo nespoštovanje do narave in pri bralcu obudi čustva žalosti in jeze, ne štejem za junaško delo.

V zadnjih parih letih, pa se mi ob vsem tem pompu okoli globalnega segrevanja obračajo oči, ker je že vsakomur jasno, da prav vsi iz tega delajo posel. Ker če si »zelen«, si tako zelo kul. Eko izdelki, eko

podjetja, eko ljudje. Postali smo prava eko družba. Vendar se gozdovi še vedno krčijo, betonske džungle povečujejo, število ogroženih živalskih vrst, pa iz leta v leto raste. Skorajda ni slovenca, ki nebi vedel za ozonske luknje in topljenje ledu, vendar imamo v vsaki gmajni divje odlagališče odpadkov. Pa tako zelo smo eko kul. Očitno je še ogromno lukenj za pokrpati in ni dovolj plačati davke ter vzeti subvencije. Spremeniti miselnost ljudi. Naloga, ki je tako zahtevna, kot premik gore.

Za moje prebujanje ni nikakor kriv Al Gore, ampak ena majhna punčka. Da, prav se prebrali, punčka Maja. Kot naključno osebo, ki se ji je zdela primera za nedeljsko, jutranje igranje, me je vprašala, če sem ekofrajerka. Začudeno sem jo pogledala, ona pa je s ponosom in v eni sapi nadaljevala, da sta njena mami in oči naaaajvečja ekofrajerja, ker na njihovem avtu piše »Lepo dišim, ker vozim na plin«. Ona pa doma že pol leta zbira majhne flaške iz plastike, tiste od sokcov, ki jih z bratcom pijeta in je zato v vrtcu dobila najlepšo značko. Po manj kot petnajstih minutah s to majhno deklico, sem se zavedla, da bi rada pripomogla k boljšemu jutri, pa čeprav moj pogled seže le do sosedove hiše. Še isti dan sem v zagonu začela doma ločevati vse odpadke, ne le papir. Z manjšim trikom, sem v to

prepričala tudi dve prijateljici. Se vedno ne pogozdujem in v bližnji prihodnosti se ne bom pridružila Greenpeasovcem na misiji na drugem koncu sveta. Sem pa zato na vikendu z očetom na streho namontirala sončne kolektorje in občutno zmanjšala porabo vode. Luči še vedno sem pa tja pozabim ugasniti, sem pa zato že večkrat šla na telovadbo s kolesom. Takšni majhni koraki me veselijo, notranje bogatijo. Zavedam se, da je moj prispevek globalno mikro majhen, vendar ni nepomemben. In če bodo moji otroci s takšnimi iskricami v očeh, zagonom in nasmehom razlagali, da so ekofrajerji, sem svoj cilj dosegla. Rešujem svoj svet, do sosedove hiše.

Anja Pugelj

9	5	14	1	8	9
7	4	8	3	9	31
16	3	7	9	17	19
6	2	9	8	7	32
8	1	24	5	9	14
14	15	26	16		

Rešitve kakuro 5x5

	1	5	6	4	1	5			
	3	1	5	9	2	6	26		
		3	1	7	1	3	4		
	5	4	5	8	9	6	28		
4	3	2	1	3	1	3	9		
9	2	7	9	8	7	15	14		
	9	6	7	3	5	2	32		
		2	9	1	7	1	8		

Rešitve kakuro 8x8

Včeraj v p..., danes v p..., toda kje jutri?

Študenti smo že od nekdaj najbolj odprti, uporni in odporni, gonilna sila razvoja, tehnoloških revolucij in revolucij nasploh. Tako je in tako bodi. Zato smo študenti krivi za marsikateri prelomni trenutek zgodovine, sploh na področju političnega. Na žalost pa je študentov vedno manj. Na fakultete hodi jo vsi, samo študentov ni. Res se število vpisanih dijakov na fakultete vztrajno večja, vendar kaj nam to pomaga, ko ni tistih tapravih študentov. Pustimo zaenkrat to, da tudi fakultete izgubljajo formo.

Ko nam država grozi z zakoni, ki so enim neprijetni, drugim škodljivi ter imajo s socialno državo skupnega kot ima skupnega vampir z gobicami, nam takšno stanje res ni v prid. Ko postane tudi mlada populacija apatična, nezainteresirana v sebe in svoje pravice, ko ni pripravljena misliti dva dni vnaprej in ne premore za konico nohta kritičnosti, takrat imamo problem. Ne samo mladi, tudi vsi ostali. Prej smo se lahko zanašali na študente da so razmišljali in s prstom kazali na krivice, krivce, nepravilnosti in nebuloze. Ko si videl na TV študente, kako protestirajo, si vedel, da je nekaj očitno narobe. In takrat si se zbudil. Ker so študentom bili po navadi naklonjeni tudi argumenti, so zlahka dosegli svoje. Postali so glasilke, srce in mali možgani družbenega organizma.

Sedaj se le težko zanesemo na skoraj nemrtve mlade. Imamo le eno ne/srečo. Namreč to, da ni vse odvisno od nas. Država je namreč tista, ki nazadnje udari po mizi. Nekaj populistov v državnem zboru z neizmerno lahkotnostjo pritisne na gumb. Tako enostavno je. Če neka politična stranka, ki z dejanji prehitava samo sebe in z roko v roki z neoliberalizmom spreminja zakone kot za šalo, to želi, je pač tako. Politika očitno funkcionira na takšen način. Sprejema zakone na pamet in včasih tudi brez nje. Brezglavo povzroča glavobole in preglavice. Pa ne gre za to, da je trenutna oblast drugačna od ostalih, kriva je oblast kot taka.

Sprašujemo se o oblasti in študentih. Študenti so pri nas že nekajkrat pomagali

spreminjati državo in na koncu jim je celo uspelo. Še vedno pa marsičesa niso mogli doseči. O tem bi se dalo zelo na široko razpredati in debatirati ter hkrati zelo težko dokazati. Gremo po težji poti.

Študenti doma na Gerbičevi 59 v Ljubljani so 4. Junija 1968 v pisnem dokumentu postavili stališča o aktualnih družbenih vprašanjih. Zahtev je bilo enajst. Zaradi pomajkanja prostora in vaše koncentracije, ne bomo vseh analizirali, vendar je očitno kam so neuspešno ciljali. Od tedaj so minila že štiri desetletja, 41 generacij idealnih upornikov. Takrat je dežurna generacija v prvi točki zahtevala:

»Že vrsto let opozarjamo na poslabšanje socialne stukture študentov in ves ta čas predlagamo tudi rešitve. Skrajni čas je, da se razmere popravijo v prid mladine in mladih družin. V ta namen je nujno zagotoviti sredstva za pravično štipendiranje že v srednjih šolah za subvencioniranje prevoza v šolo in za izenačevanje kvalitete osnovnih in srednjih šol. Tudi med nami samimi moramo doseči pravičnejše razdeljevanje podpore, ki jo daje skupnost.«

Opozarjajo očitno že vrsto let, kar pomeni, da so te zahteve očitno še starejše. Opozarjajo na poslabšanje socialne strukture študentov. S trenutno aktualno grožnjo malega dela bodo študenti omejeni pri obsegu dela in višini dohodka. Zaradi večje konkurence brezposelnih in sivih panterjev ter večje obdavčitve bo študentskih del manj in vse več bo tistih študentov, ki si ne bodo mogli privoščiti diplome. Torej še nismo dosegli, da bi se razmere popravile v prid mladine. Mlade družine še vedno nimajo zagotovljenega varstva otrok. Država ukinja državne dijaške štipendije. Davki se vedno manj pravično razporejajo.

Dejstva, nad katerimi bi se morali zamisliti. Še vedno smo očitno na okopih izpred pol stoletja. Še vedno v p.... Štipendije so dijakji že imeli, pa jih spet izgubljajo. Študenti so si sicer morali študij zaslužiti sami, kar ni ravno princip brezplačnega in vsem dostopnega študija. In v resnem nasprotju z

družbo znanja, kot nam jo politika vseskozi obljublja. Sedaj niti tega ne bomo mogli. Niti sami za sebe ne bomo smeli poskrbeti. Najhuje pa je, da vlada sprejema zakone, ki so v nasprotju z že zdavnaj priborjeno socialno državo, ki očitno doživlja krizo. Nesocialno naravnane zakone v imenu reševanja finančne krize še človek nekako razume. Zakon o malem delu pa celo večja davke in manjša fleksibilnost dela, kar je celo v nasprotju z bojem proti krizi. Opravičeno se lahko vprašamo, ali vlada potrebuje kompas oziroma če sploh ve, kam nas pelje.

Mladi smo od nekdaj trn v peti države, zato po nas tolčejo s vseh strani. Vedno nas poskušajo utišati in zatreti, saj smo del družbe z največ aktivacijskega potenciala. In največ kritične distance. V časih vsesplošne krize in izgubljenosti je po navadi sledilo to, kar je vedno sledilo. Na ulice so prišli študenti. Dvignili so glas in družbi pokazali, da je prepotrben trenutek globokega premisleka in katarze. Ljudje so se zanesli na študente, da bodo opravili vlogo glasnika in nakazali smer. Na žalost se na to sedaj ne moremo zanašati.

Ker smo v večni vlogi sovražnika vseh polov, ne smemo in ne moremo biti politični, v smislu makiavelističnih manir ali bog ne daj zgodovinsko ali ideološko obremenjeni. Za nas je pozicija=opozicija, levo=desno, črno=črno. Z opozarjanjem lahko upamo le na to, da se vlada oblada, premisli in predvsem zamisli. Da se postavijo v položaj, ko so bili študenti. Ne samo študenti v okviru izobraževalnega sistema, ampak tudi študenti po togosti njihovih idealov in vrednot ter količini iskrenosti in optimizma. Vsi v državi se moramo zamisliti, ker enostavno potrebujemo študente, pa kdorkoli ti študentje so, četudi upokojenci. Glede na stopnjo apatije mladih nam res slabo kaže.

Zdaj lahko samo čakamo na čudež ali upamo, da se vampir spozna na gobice.

Fiki

Puranja rolada

Za marec sem se odločila, da vam ponudim recept za zdrav obrok, meni osebno zelo okusno jed, ki je hitro pripravljena. Ne smemo pozabiti, da je puranje meso bogato s hranilnimi snovmi in vitamini, vsebuje malo maščob in je zdravo za srce. Puranje zrezke lahko naredimo v smetanovi omaki, v rižoti, z zelenjavo, z gorčico in sirom, skratka na zelo veliko načinov. Tokrat bom naredila puranje rolade polnjene s sirom in šunko. Naj vam povem, da je res preprosto, pa še omamen vonj se širi po kuhinji.

Sestavine:

- 3 puranje zrezke (2,30 EUR)
- 3 rezine šunke (0,30 EUR)
- 5 dag sira (0,40 EUR)
- 180 g kisle smetane (0,42 EUR)
- 1 pločevinka rezanih šampinjonov (0,99 EUR)
- 2 vejici peteršilja (0,10 EUR)
- 3 stroke česna (0,20 EUR)
- 1 čebula (0,25 EUR)
- dodatek jedem – vegeta
- 1 rezina masla za pekač
- 2 žlici moke
- 2 žlici olja

CENA: 5 €

Čas priprave in peke: 35 minut.

1. korak:

Puranje zrezke speremo z vodo, jih damo v vrečko za shranjevanje in jih potolčemo, tako da dobimo večje in tanjše zrezke. Na vsaki strani zrezka dodamo ščepec vegete in položimo po eno rezino šunke in kos sira (bolje, če ga narežete na palčko). Zrezek z leve in desne strani zavijamo in ga zrolamo. Lahko jih spnete z zobostrebecem.

2. korak:

Na ogenj pristavimo ponev, segrejemo žlico olja in zlato-rumeno krog in krog popečemo puranje rolade. Ko so lepe barve, jih odložimo na leseno desko.

Priprava omake

3. korak:

Narežemo čebulo in česen in ju na olju popražimo. Dodamo šampinjone iz slаницe, ki jih predhodno speremo z vodo. Malo še popražimo, potresemo s sesekljanim peteršiljem in moko ter zalijemo s toplo vodo ter podušimo. Na koncu dodamo samo še pol male žličke vegete in kisko smetano. Segrejemo pečico na 200° C.

4. korak:

Pekač (ognjevarna posoda) namažemo z maslom. Rolade zrežemo na približno 2 cm široke kolobarčke in jih položimo v pekač. Prelijemo z omako.

5. korak:

Dodamo v pekač in pečemo v pečici 20 minut. Ko je pečeno, okrasimo in še toplo postrežemo. Priložila sem še kuhane široke rezance, solato z jogurtom in paradižnikom.

Dober tek!

Katarina Smrke

... Searching for connection ...

Kot že vsako leto smo se tudi letos študentje zaključnih letnikov geodezije, tako univerzitetni, kot visokošolski potrudili in pripravili sprejem za novopečene geodete, bruce. Geodetsko brucovanje, katerega tema se je glasila "... Searching for connection ..." smo izpeljali v mesecu decembru. Seveda tukaj nismo pozabili tako na bruce, kot na ostale študente geodezije, brez profesorjev in asistentov ter ostalih gostov iz naše stroke tudi tokrat ni šlo.

Ko smo pričeli z grobimi pripravami na izvedbo brucovanja smo naleteli na veliko težavo. Stara, nam dobro znana lokacija "Pri Jovotu" žal ni bila uporabna in tako smo bili primorani poiskati novo lokacijo. Po preiskani Ljubljani počez in po prek smo z veliko truda našli ustrezno lokacijo in sicer "Bolivar Cafe", na Dolenjski cesti nad vsem poznanem strelišču. Seveda smo zaradi novega prostora uvedli tudi nekaj novosti. Za hrano je poskrbel "Jovo", vendar tokrat v obliki ruskega bifeja. Iz sedečega položaja za mizami v preteklosti je letošnje brucovanje bilo več kot ne na nogah, tako da je bilo več plesa. Za glasbo je poskrbel DJ vse do jutranjih ur za tiste, ki smo trajali do konca. Oglaševanje brucovanja na podlagi starih metod (plakati, ustno,...) kot novih metod (skupina na Facebooku, in ostalih študentskih internetnih straneh) je bilo uspešno, saj se ga je po naših ocenah udeležilo okoli 270 ljudi. No, če že naštevamo dejstva pa preidimo na potek prireditve.

Otvoritev tega najbolj pričakovanega dogodka za študente geodezije je bila sreda 16. decembra 2010 točno ob 20.00 uri. Pohvaliti morava, da se je večina držala ure in tako niste zamudili "welcome drinka" naših lepih deklet na vhodu, ki so z njim poskrbele za vaše boljše počutje in razpoloženje. Ne smemo pozabiti, da smo poskrbeli tudi za prepoznavnost brucov na njihovem dogodku in jih tako oblekli v sijoče rumene kratke majice. Vsa ta rumena gruča je nato oddrvela proti mizi z čevapčiči, pleskavicami in ostalimi specialitetami, ter za njimi se je hitro nabrala kolona drugih gostov. Po okrepčitvi sta na oder stopila voditelja, Barbara in Marko. Njun skeč o geodetu in prikupni blondinki je bil dovolj, da smo vsi svojo pozornost iz hrane preusmerili na oder. Skeču je sledil pozdrav brucem s strani predstojnika Oddelka za geodezijo, predsednika Zveze geodetov Slovenije in predsednika Društva študentov geodezije Slovenije.

Ker je potrebno nove študente pred prisego tudi preizkusiti, so pozdravom sledile tradicionalne igre. Brucem smo izbrali najtežje nasprotnike, profesorje. Skupaj z njimi so se pomerili v dveh igrah.

Prva, postavljanje inštrumenta, je sledila v treh krogih. Najprej so se dvakrat paroma pomerili bruci s pedagogi, nato pa je sledilo še veliko finale, kjer je zmagala študentka TUN-a in postavila rezultat 1:0 za študente.

Ker topografija dela velike težave tudi študentom, predvsem na terenskih vajah, so se morali bodoči mladi geodeti s profesorji pomeriti v iskanju geodetske točke s pomočjo topografije. Zelo domiselno topografijo naših študentk je najhitreje razvozlala asistentka, go. Mojca Foški in prva prinesla točko na oder. S tem je izenačila rezultat na 1:1 ter tako obranila nepremagljivost profesorjev na brucovanjih.

Svoje delo sta voditelja izpeljala vrhunsko in seveda brez prisega brucov, ne bi bilo brucovanje zaključeno. Prisego so bruci zvesto prebrali z predsednikom društva študentov geodezije Bojanom Šavričem. Sledila je glasba in ples. Med programom je potekal tudi srečelov z bogatimi nagradami naših sponzorjev in sicer je bila prva nagrada: potovanje za dve osebi v Benetke. Po podatkih hostes, ki sta nosili vrečo z srečnimi številkamim, je prvo nagrado proti koncu srečelov dobila punca. Kako se je imela, nam še ni sporočila. Da presenečenj še ni bilo konec je za kratek čas meh raztegnil tudi harmonikaš in dokazal da brez goliče ni geodetske veselice. Po njegovem nastopu se je žur prenesele do zgodnjih jutranjih ur.

Torej iz naslova brucovanja "... Searching for connection ...", lahko povzamemo, da smo se geodeti med seboj povezali in navezali nove stike. Sedaj se bodo bruci po hodniku fakultete lažje in bolj domače sprehajali. Za njimi je že prvo izpitno obdobje in prepričani smo, da je bilo uspešno. Glede na to, da smo spremenili izvedbo brucovanja, kar je bila težka naloga, smo organizatorji mnenja, da so to spremembo vsi gostje lepo sprejeli.

Tadej Kmetec, Bojan Šavrič
foto: Črt Rudman

Na vhodu so bruce sprejela naša dekleta

Postavljanje inštrumenta v finalu prve igre

Topografija

Zmagovalka prve igre

Zapisega brucev

Žur do jutranjih ur

Skrb za status

Dandanes je skrb za status nekakšna skrita zelo aktualna tema. V moji kratki razpravi, predstavljam razvoj skrbi za status iz zgodovine pa do danes.

Razprava po knjigi Skrb za status avtorja Alain de Botton.

Status, stare, stati, imeti, želeli si doseči, simbol pomembnosti, težnja vsakega posameznika po čim višjem položaju. Želja posameznika, da bi ga cenili, spoštovali, želja po uspehu, po gmotnem bogastvu, po katerem danes sodimo ljudi. Bolj si bogat, več spoštovanja si deležen, več ljubezni dobiš, pa čeprav tiste lažne. Ljubezen kot primarna vrednota, ki jo je lačen vsak človek. Od tistega najrevnejšega, najbolj ubogega, do tistega najbogatejšega, najbolj spoštovanega. Ali je prav, da imajo več ljubezni tisti ljudje, ki imajo tudi več pod palcem oziroma so bolj uspešni? Ali je prav da ocenjujemo ljudi po njihovi hiši, zlati kartici ali čistokrvnemu psu, ki stane toliko kot naš avtomobil? Zakaj tako stremimo k temu da bi dosegli oblake in se kopali v ljubezni ljudi, ki jih sploh ne poznamo, ki so nam tuji, ki nam s priliznjenim nasmehom strežejo v elitni restavraciji, v upanju, da bodo dobili napitnino v višini njihove plače? Zakaj je status v današnjem času tako pomemben?

Skrb za status se je razrasla v 18. stoletju, v času industrijske revolucije, v času, ko je vsak delavec v Ameriki imel možnost nakupa pralnega stroja in ožemalnika pomaranč. Vsak je imel možnost doseči svoje sanje, sam si je krojil svojo usodo, če je bil sposoben je lahko dobro živel. Nekateri so bili bolj sposobni, drugi manj, potemtakem so bili nekateri uspešnejši, bolj spoštovani, drugi pa nasprotno. Nihče se ni zmenil zanje, nikogar niso zanimali, niso se hoteli družiti z njimi, saj je družba zahtevala nenehno rast, nenehno je težila k boljšemu, bogatejšemu, pa čeprav le za eno lončnico na vrtu. Važen je bil napredek. Če pogledamo je danes enako. Vsi stremijo navzgor, vsak je svoje sreče kovač in vsi bi bili radi najboljši, kar se začne že v ranem otroštvu.

V preteklosti, ko ni bilo te borbe za status, so stvari potekale drugače. V fevdalni družbi je bil deželni fevdalec eden in ta je užival v izobilju. Njegovo zemljo so obdelovali kmetje, ki niso niti pomislili na to, da bi kdaj lahko posegli po njegovem bogastvu, se usedli za obloženo mizo ter planili po slastnem piščancu, ki je vsak konec tedna pridišal iz gradu. To je bil naravni red. Če jim je Bog namenil tako mesto je bilo tako prav in niso niti razmišljali, da bi lahko bilo drugače. Ko se je razširila kapitalistična družba so se stvari spremenile. Posameznik je lahko iz kmetije šel v mesto, uspel ter jedel piščanca v lastnem »gradu«. Začelo se je z industrijsko revolucijo. Razvoj tehnologije, potreba po delovni sili, ugodne politične razmere, vse to je vplivalo na napredek posameznika ter družbe. Preobrazba zahodne Evrope se je kazala tudi v novih izumih, pomembnosti mode ter vsesplošni potrošniški revoluciji. Trgovski centri so se odpirali na veliko, še posebej v Ameriki, ljudje so vedno več časa preživljali tam, kupovali so stvari, ki jih tako rekoč niso potrebovali oz. so jih če so hoteli biti konkurenčni neki statusni skupini.

Strm upad dejanskega pomanjkanja paradoksalno spremlja nenehen, celo naraščajoč občutek pomanjkanja in bojazni pred njim. Problem sodobne družbe je bil ta, da je vsak lahko prišel do visokega statusa, vendar ga je lahko tudi izgubil. V preteklosti pa vemo, da je bi status deden, če si bil fevdalčev otrok, ti je bilo določeno, da boš fevdalec in tega nisi mogel izgubiti. Zanimivo je, da se vsi neznansko bojimo gmotnega propada. To pa zato, ker smo tako odvisni od materialnih dobrin. Brez njih v današnjem svetu ne preživiš. Biti reven pomeni, da dobivaš manj ljubezni iz okolice, nisi tako opazen ter posledično imaš manj samospoštovanja. Ne zato ker bi ga moral imeti, temveč zato, ker tako narekuje družba.

Vsak posameznik se primerja s svojo referenčno skupino. To je tista skupina ljudi, ki nam je najbližja v kateri so ljudje naše sta-

rosti, tisti s katerimi delamo ter naši prijatelji. Lažje prenesemo dejstvo, da ima neka znana osebnost avto, ki ga sanjamo že celo življenje kot pa da ga ima naš sosed. To pa le zato, ker nam je bližje in nam je podoben. Je človek, ki živi v isti ulici, le da ima naš sanjski avtomobil. In ravno to, da nam je tako podoben v nas vzbuja zavist. To pa po eni strani ni niti tako slabo. Zaradi zavisti se bomo mogoče bolj potrudili, uporabili vse naše sile ter prišli do tako zelenega avta. Po drugi strani pa nas to lahko zagreni ter obupamo ter si zastavimo nižji cilj. Naša sreča oz. samospoštovanje je zelo odvisna od zastavljenih ciljev ter uspeha. Če si zastavimo nižji cilj in ga dosežemo se naše samospoštovanje dvigne, če pa si postavimo previsoke cilje in jih ne dosežemo se zgodi obratno. V primeru, da cilja ne moremo doseči, lahko zmanjšamo naše zahteve na točko kjer se nahajamo in bomo ravno tako srečni. Kar pa še zelo vpliva na naše samospoštovanje je okolje. V knjižnicah lahko zasledimo veliko knjig na temo, »iz nič sem uspel«, ali »kako do uspeha«, ali »nasveti za uresničenje sanj«. Preseneča me kako veliko ljudi bere take vrste knjig v katerih sicer avtorji zatrjujejo, da recept deluje ampak če dobro pomislimo so to lahko le izjeme ter, da ni recepta, ki bi vseboval vse sestavine za uspeh. Take knjige dajejo ljudem upanje in to je tisto kar potrebujejo. Potrebujejo nekoga s katerim se bodo lahko poistovetili. Nekoga, ki se je nahajal v isti referenčni skupini kot oni sami in je uspel.

Uspeh je torej odvisen od nas samih. Ampak s čim smo si ga zaslužili? S trdim delom? V knjigi so navedene 3 zgodbe o neuspehu ter 3 zgodbe o uspehu. Prve tri oproščajo nizek status nekaterih ljudi pod pretvezo, da za nizek status niso krivi reveži sami, ter da so koristni – družba jih potrebuje, status ni povezan z moralnimi vrednotam (o tem lepo priča zgodba o Kristusu), bogataši pa naj bili sprijeti ter bogati zaradi ropanja revežev. Tu nastopajo tudi ideje Rousseaua ter Marxa pod skupnim imenovalcem, da delavci ustvarjajo družbeno gospodarst-

posmehujejo. Čeprav si tega noben človek ne zasluži. Res pa je, da v življenju še vedno velja selekcija. Ne toliko naravna, kot družbena. Samci alfa so tisti, ki zavladajo. Močnejši bo premagal šibkejšega. Temu se reče (kot piše v knjigi) družbeni Darwinizem. Nihče ni dovolj moder, da bi lahko sodil o tem česa je kdo vreden in kdo naj zasede kateri položaj v družbi. Tako si lahko le sami pomagamo s svojimi sposobnostmi. Kateri položaj pa bomo zasedli, je odvisno tako od nas samih kot od družbe. Tako kot smo odvisni od ljubezni smo odvisni tudi od drugih dejavnikov kot so talent, sreča, delodajalec, dobiček le tega ter svetovno gospodarstvo. Presenečena sem bila ob trditvi da smo odvisni od našega talenta, vendar ko do-

Špela Lamut

Sudoku

SUDOKU je številčna križanka. Mrežo je potrebno izpolniti tako, da v vsakem navpičnem stolpcu in vodoravni vrstici le enkrat uporabi vsako številko od 1 do 9. Enako velja tudi za vsakega od malih kvadratov 3×3 . Nobena številka se torej v vrstici, stolpcu ali malem kvadratu ne sme pojaviti dvakrat. Možna rešitev je vedno le ena.

	1							7
6	7	4	1		5			
	5			8	4	6		
	8	6	3		9	5	7	
1								8
	4	7	8		2	9	6	
		8	6	5			3	
			2		3	8	9	5
7							2	

Easy

			9					3
				1				5
5	2						8	
	8	5			3			
9			2		5			1
			7			5	9	
	3						4	8
4				2				
2					7			

Medium

			8				4	
	8	1						
					2		6	8
	6				8			
	2	8	5		4	1	3	
			3				7	
3	4		7					
						7	5	
	1				6			

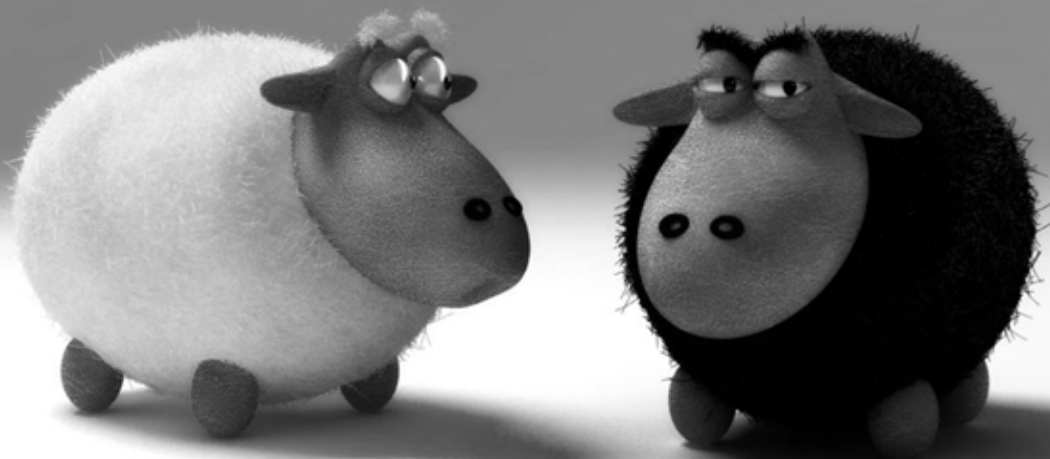
Hard

Kakuro

KAKURO je vrsta logične uganke, ki spominja na običajne križanke, le da so namesto črk uporabljena števila. Podobno kot pri običajni križanki so podani opisi, ki pomenijo vsoto števil v vrstici ali stolpcu. Dovoljena števila so enomestna, različna od nič. V vsoti se posamezna števila ne smejo ponoviti. Rešitev mora biti enolična.

	16	26		15	14
14			9		
32			24		
	19				16
31	17				
9			14		

Kdo sem?

Ne vem zakaj, samo sama zase sem vedno težko rekla, kakšna sem. Pa ne govorim o zunanji podobi. Namreč, res ni nič lažjega kot navesti barvo las, oceniti višino, morda tudi kilograme in stil oblačenja. Zanimal me je moj značaj. Zavedala sem se nekaterih vrednot, ki so mi jih privzgojili starši in okolje. Kljub vsemu pa bi sama zase težko rekla, ali sem zelo ambiciozna, iznajdljiva, strpna ... Vse dokler nisem prvič zapustila svojega doma in se odpravila raziskovat svet. Hkrati pa tudi samo sebe, čeprav se tega takrat sploh nisem zavedala.

Pa se je začelo. Bila sem v milijonskem mestu. Popolnoma sama. Poznala nisem nikogar, niti svojih bodočih sostanovalcev. Nisem vedela, ali bom tam našla še kakšnega predstavnika svoje dežele ali bom edina Slovenka. V izkušnjo sem se podala sama z namenom, da se naučim čim več. Čim več lekcij življenjske šole. Prvi šok je bil, ko sem ugotovila, kako močno sem navezana na svojo družino in prijatelje. Pa ne samo to! Pogrešala sem Slovenijo in moj preljubi materni jezik. Nikoli se nisem imela za velikega patriota, vendar sem kaj kmalu ugotovila, da spadam med najbolj goreče privržence. Dnevi so minevali, vrstile so se različne situacije. Moji sostanovalci so bili super družba, vendar so me kmalu zmotila nekatera njihova dejanja. Ugašanje luči je bila večini španska vas, prav tako zapiranje vode iz pipe, medtem ko so se sprehajali po kuhinji. Da o ločevanju odpadkov sploh ne govorim. Tako je prišla na plano moja druga ugotovitev, da sem dobro ekološko osveščena in tudi aktivna v tej smeri. Dnevi so minevali in kmalu sem imela širok krog prijateljev z vsega sveta. Od vsakega sem se naučila nekaj. In kasneje so mi povedali, da so se tudi oni marsikaj naučili od mene. Tako sem ponovno dobila neke povratne informacije o svojem značaju in svojih lastnostih. Čez čas, ko sem se vrnila domov, sem zadovoljno ugotovila, da je bil moj plan uresničen. Kljub vsemu pa moje odkrivanje same sebe še ni bilo končano. Kajti ko sem prvič zapustila dom, je bilo moje novo domovanje dokaj podobno Sloveniji. Kultura državljanov se je stikala na mnogih točkah z mojo in tako so bile razlike manj očitne ter shajanje veliko lažje. Nekoliko drugačna zgodba pa se je razvila v deželi, kjer je kultura popolnoma drugačna in se navade ljudi nikakor ne morejo primerjati s slovenskimi. Tokrat sem Slovenijo zapustila za precej krajši čas, pa sem se mnogo več naučila o sebi. Ko prideš v kraj, kjer je vse, kar se tebi zdi normalno, njim čudno in nasprotno, še kako dobro spoznaš samega sebe. Takoj sem občutila, da sem drugačna in da moja načela tam marsikomu ne pomenijo ničesar. Spoznala sem, da spadam med zelo potrpežljive ljudi. Zavedala sem se dejstva, da se nahajam na tujem ozemlju in da njihovih navad ne morem spremeniti, čeprav sem bila mnenja, da obstajajo boljši načini za izvedbo nekaterih stvari. Ponovno sem prišla do nove ugotovitve, da sem tudi precej prilagodljiva. Navadila sem se namreč na popolnoma nov ritem življenja, na hrano, klimatske razmere ... Moja potovanja so me pripeljala do ugotovitve, da vsakič, ko spremenim okolje, razkrijem nek nov del sebe. Vsak kraj, kamor se odpravim, v meni prebudi še neraziskana področja. Ali pa spoznam ljudi, ki me naučijo novih stvari, me spomnijo na tiste, ki so v mojem svetu že davno potonile v pozabo. Zdaj vem, da skozi odkrivanje novega sveta in spoznavanje novih ljudi odkrivam tudi tiste dele sebe, za katere morda nikoli ne bi vedela, da obstajajo. Hitro tudi ugotovim, da si s tem nabiram bogate izkušnje, ki mi dobro koristijo za življenje. Tudi če me je kdaj doletela kakšna slaba izkušnja, vem, da se lahko iz tega naučim marsikaj, kar mi bo čez čas koristilo v življenju.

Maja Šušteršič

»Glavo gor! Nič več absolutne ničle! Get movin'!«

Že nekaj časa se počutim, kot da sem obstala na točki »nič«. NiiiiiČ! To točko najlažje definiram z lastnim občutkom. **Tako kot mislim, tako čutim. Tako kot čutim, tako se počutim.** To pomeni, da so me ujele črne misli, ki so s seboj prinesle občutek, da se nič, ampak popolnoma nič ne dogaja. Nič od – do mene? Svet se lepo vrti v svojem vrtincu in v tako imenovanem urejenem kaosu, medtem ko jaz le nemo opazujem dogajanje, pa čeprav bi večino dneva kričala. Na glas! In še enkrat na glas! AAAAAA! Ali sem dosegla absolutno ničlo? »Absolutna ničla ustreza stanju, ko so vsi atomi in molekule v osnovnem stanju, torej najnižjem mogočem energijskem stanju, in imajo najnižjo mogočo kinetično energijo.« Morda se bo komu zdelo čudno, ampak s tem stavkom se lahko celo poistovetim. Glede na to, da že pol meseca lovim svojo zbledelo senco, menim, da moja baterija nenehno utripa rdeče »Low Battery!«. Kot dokazno gradivo pa zjutraj pušča črne kolobarje okoli mojih oči. In vsako jutro porodi isto vprašanje: »Kdo je to v ogledalu?« Včasih se ustrašim. Utihnem. Ugašam? Psihično.

»Dovolj!!! Dovolj spreobrnjene resnice!« se globoko v meni razburka Notranji glas.

Dovolj žalostnih oči in izgubljenega pogleda. Vdihnem in se soočim z resnico. Ne mižim več.

Nihče, razen mene, ni in ne more biti kriv, da se tako počutim. To sem ustvarila v svoji glavi. V mislih. Vse kar je v teh mesecih šlo narobe, je bila posledica mojih odločitev v preteklosti. Samo Mojih odločitev. In, ali je sploh šlo narobe? Vsak, ki se ukvarja s planiranjem, se že v samem začetku zaveda, da nikoli ne gre vse po planu. Še več, to vzame v zakup. Važna je vizija, big picture. Pomembno se je znati prilagoditi. Pravi čas reagirati na spremembo. Opaziti znake in z mislimi prebuditi najlepše. Se iz dneva v dan truditi za sebe in verjeti v svoje cilje. Ni dovolj, da negujemo le um, ampak celoto. Naše telo, motor, si prav tako zasluži čas. Vzemite si ga.

Kdo pravi, da se nič ne dogaja?! Resnica je takšna, da le jaz nič več nisem opazila. Zaradi dreves nisem videla gozda. Ni treba iti na drugi konec sveta, plavati z delfini in se sprehajati po peščenih plažah, da bi bili srečni. Zakaj si neprestano želimo biti drugje, biti nekdo drug? Nikoli nismo dovolj uspešni, dovolj lepi, dovolj bogati, da bi si preprosto želeli biti mi. Okovi modernega sveta. Treba se je soočiti z realnostjo. ZAŽIVETI TUKAJ IN ZDAJ.

Trepetam. Od navdušenja.

Anja Pugelj

404 error: The page cannot be found

Did you mean to type: <http://www.fgg.uni-lj.si/>? You will be automatically redirected there in five seconds.

Maybe you would like to look at:

- <http://ucilnica.fgg.uni-lj.si/>
- <http://gradimo.klancek.si/>
- <http://www.student-info.net/index.php/fgg/uvodna>
- <http://www.km.fgg.uni-lj.si/>
- <http://kske.fgg.uni-lj.si/>
- <http://www.kmf.fgg.uni-lj.si/>
- <http://www.fgg.uni-lj.si/kmk/>
- <http://www.fgg.uni-lj.si/kmlk/>
- <http://ksh.fgg.uni-lj.si/ksh/>
- <http://www.fgg.uni-lj.si/KMTe/>
- ...

Or upcoming events:

- biljard turnir,
 - paintball,
 - AutoCad,
 - retorika,
 - Allplan,
 - slikanje letnikov,
 - Mirabilandija,
 - gradbenijada,
 - stand up comedy,
 - zdrav zajtrk,
 - bowling
-